

Informasjon om korona ved genetiske hjertesykdommer. Utarbeidet av Oslo Universitetssykehus, HLK, Kardiologisk avdeling/poliklinikk Rikshospitalet, Fagenhet for genetiske hjertesykdommer.

Den nye situasjonen med koronavirus (SARS CoV-2) og koronavirus-sykdom (COVID-19) skaper naturlig nok mye frykt i befolkningen generelt, og i enda større grad hos personer i risikogrupper. På hjemmesidene til Folkehelseinstituttet (FHI), www.fhi.no, og på www.helsenorge.no er det oppdatert informasjon om risikogrupper.

Informasjon fra Helsedirektoratet/Helsenorge angående risikogrupper:

«De fleste som blir smittet vil trolig få milde luftveissymptomer som vil gå over av seg selv. Dette gjelder også personer i risikogrupper. Noen vil få alvorligere sykdom med blant annet lungebetennelse og pustebesvær.

Alder ser ut til å være den tydeligste risikofaktoren for alvorlig forløp av covid-19. Risikoen øker med økende alder, spesielt hos personer over 65 år.

Det som sannsynligvis er årsaken til økt risiko er alder, grunnsykdom eller en kombinasjon av disse. Hos yngre personer med velregulerte grunnsykdommer antas det at risikoen er begrenset.

Andre grunnsykdommer som gir nedsatt lungefunksjon, og personer som har svekket immunforsvar på grunn av sykdom eller medikamenter, kan ha økt risiko for alvorlig forløp av covid-19.

Grupper med økt risiko for alvorlig forløp av covid-19:

Alder over 65 år

Hjerte- og karsykdom (inkludert høyt blodtrykk)

Diabetes»

Oppdatert fra Helsedirektoratet 23/4-20

Pasienter som har utviklet arvelig hjertesykdom og/eller har pacemaker eller hjertestarter regnes for å være i risikogruppe. Det er naturlig nok svært ulik risikoprofil for pasienter innenfor denne gruppen. Pasientene regnes for å være i risikogruppe fordi hjertesykdommen kan føre til komplikasjoner dersom man får et alvorlig sykdomsforløp av covid-19. Risikoen for å få et alvorlig sykdomsforløp av korona i seg selv antar vi at ikke er noe høyere for denne pasientgruppen enn resten av befolkningen.

Hvis du er i risikogruppe bør du og dine familiemedlemmer eller husstandsmedlemmer være ekstra forsiktige og være nøye med å følge de nasjonale rådene. Dette er både for å hindre spredning av viruset og så langt det er mulig unngå at du blir smittet selv. Det er ikke nødvendig med ekstra tiltak med tanke på dine familiemedlemmer eller husstandsmedlemmer. Familiemedlemmer kan følge de gjeldende nasjonale rådene. Det betyr at barn kan være i barnehage eller på skole og partneren din kan være i jobb. Hjertesykdommen i seg selv gjør ikke at du er mer utsatt for å bli smittet av koronaviruset.

Anbefalingene om hvem som skal testes for koronavirus forandrer seg stadig, og du må til enhver tid følge de gjeldende nasjonale retningslinjene. Generelt vil det nok gjelde at **risikogrupper bør testes selv ved milde symptomer.**

Råd til pasienter med arvelig hjertesykdom:

- **Friske genbærere**, det vil si personer som ikke har utviklet arvelig hjertesykdom og som ikke har pacemaker eller hjertestarter, ansees for ikke å være i risikogruppe.
- **Yngre personer med velregulert grunnsykdom**, det vil si personer under 65 år med stabil arvelig hjertesykdom med/uten pacemaker eller hjertestarter, antas å være i lav risiko og kan forholde seg til de nasjonale rådene om smitte og hygiene, samt følge lokale tilpasninger på arbeidsplassen. Du bør unngå direkte kontakt med korona-smittede personer, - også på jobb. Ingen ekstra tiltak med tanke på familiemedlemmer og/eller husstandsmedlemmer.
- **Eldre personer med velregulert grunnsykdom**, det vil si personer over 65 år med stabil arvelig hjertesykdom med/uten pacemaker eller hjertestarter bør få tilpassede arbeidsoppgaver for å skjermes for smitte-eksponering. Du bør unngå direkte kontakt med korona-smittede personer. Ingen ekstra tiltak med tanke på familiemedlemmer og/eller husstandsmedlemmer.
- **Personer med ustabil grunnsykdom**, det vil si både yngre og eldre personer med alvorlig hjertesvikt med/eller uten pacemaker eller hjertestarter og/eller ustabil hjerterytmeforstyrrelse, bør i så stor grad som mulig skjermes for smitte-eksponering, bl.a. med tilpassede arbeidsoppgaver. Du bør unngå direkte kontakt med korona-smittede personer. Ingen ekstra tiltak med tanke på familiemedlemmer og/eller husstandsmedlemmer.
- Pasienter med **lang QT tid syndrom (LQTS)** som ikke har hjertestarter og som i utgangspunktet oppfattes å være i lav risiko for alvorlig arytmi, har, så vidt vi vet, ingen økt risiko. Du må likevel gi beskjed om diagnosen til helsepersonell dersom det er aktuelt med behandling og/eller sykehus-innleggelse, slik at man på vanlig måte unngår QT-forlengende medisiner (www.crediblemeds.org).
- Pasienter med **CPVT** som ikke har hjertestarter og som i utgangspunktet oppfattes å være i lav risiko for alvorlig arytmi, har, så vidt vi vet, ingen økt risiko. Det er likevel viktig å informere om diagnosen til helsepersonell dersom du utvikler korona-sykdom.
- Pasienter med **Brugada** syndrom som ikke har hjertestarter og som i utgangspunktet oppfattes å være i lav risiko for alvorlig arytmi, har, så vidt vi vet, ingen økt risiko. Du skal likevel bruke febernedssettende dersom du har feber over 38,5 grader. Dersom dette ikke er tilstrekkelig må du kontakte fastlege/legevakt med tanke på sykehusinnleggelse med hjerterytmeovervåking. Du må da informere helsepersonell om Brugada-diagnosen slik at man på vanlig måte unngår medisiner som bør/skal unngås (www.brugadadrug.org).

Hva hvis du blir syk?

Det er fastlege, legevakt eller sykehus som tar virus-test ved mistanke om smitte.

Testing kan være ulikt organisert i de ulike kommunene rundt i landet. Av hensyn til andre skal man ikke møte opp uten avtale, men ringe telefonnummeret som er oppgitt på kommunens hjemmeside (korona-telefon).

1) Milde symptomer

Ved symptomer som ved forkjølelse bør du forbli hjemme og forholde deg til de vanlige rådene for å unngå smittespredning. Ring din kommunes korona-telefon om råd angående testing. Informer om din hjertesykdom og at du er i risikogruppe.

2) Moderate symptomer

Ved influensalignende symptomer (feber, muskelsmerter, kraftige hosteanfall) bør du ringe fastlege eller din kommunes korona-telefon angående testing. Informer om din hjertesykdom og at du er i risikogruppe.

3) Alvorlige/akutte symptomer

Kontakt nødetat. Opplys om din hjertesykdom og at du er i risikogruppe.

Rikshospitalets rolle

Rikshospitalet er ikke lokalsykehus for pasienter med genetisk hjertefeil, og det er det lokale helsevesen som skal kontaktes ved sykdom. Vi er rådgivere, og i den grad det er nødvendig, kan det bli aktuelt med overføring av pasienter fra lokalsykehus til Rikshospitalet for behandling.

Vi vil gjerne i ettertid ha beskjed per e-post dersom noen av våre pasienter smittes med koronaviruset. E-post-adressen til genetisk poliklinikk er hjertegen@ous-hf.no.

Rikshospitalet 5/5-2020

Vibeke M. Almaas og Kristina H. Haugaa